

KEBERKESANAN PENGURUSAN LATIHAN DALAMAN
DI SEKOLAH-SEKOLAH MENENGAH DALAM DAERAH
PADANG TERAP/PENDANG, KEDAH DARUL AMAN

Tesis ini diserahkan kepada Sekolah **Siswazah** untuk memenuhi
sebahagian daripada keperluan program
Ijazah Sarjana Sains Pengurusan
Universiti **Utara** Malaysia

Oleh

ABDUL RAZAK BIN HUSIN

Abdul Razak Bin Husin, 1997. (c) Hak Cipta Terpelihara

**Sekolah Siswazah
(Graduate School)
Universiti Utara Malaysia**

**PERAKUAN KERJA TESIS
(Certification Of Thesis Work)**

Kami, yang bertandatangan, memperakukan bahawa
(We, the undersigned, certify that)

ABDUL RAZAK BIN HUSIN

calon untuk ijazah
(candidate for the degree of) Sarjana Sains (Pengurusan)

telah mengemukakan tesisnya yang bertajuk
(has presented his/her thesis of the following title)

Keberkesanan Pengurusan Latihan Dalaman di Sekolah-sekolah

Menengah Dalam Daerah Padang Terap/Pandang, Kedah

seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit **tesis**
(as it appears on the title **page** and front cover of thesis)

bahawa **tesis tersebut** boleh diterima dari segi bentuk **serta** kandungan, dan meliputi bidang ilmu dengan memuaskan.
(that the thesis is acceptable in form and content, and that a satisfactory knowledge of the field is **coverd** by **the** thesis).

**AJK Tesis
(Thesis Committee)**

Nama
(Name) P.M.DR. MOHD YUSOF HASAN
(Penyelia Utama/Principal Supervisor)

Tandatangan
(Signature)

Nama
(Name) PN. NASARIAH MANSOR

Tandatangan
(Signature)

Nama
(Name) _____

Tandatangan
(Signature) _____

**Tarikh
(Date)**

22.1.97

KEBENARAN MENGGUNA

Tesis **ini** dibuat sebagai memenuhi sebahagian daripada keperluan **pengajian lepasan ijazah** Universiti Utara Malaysia (UUM). **Saya** bersetuju supaya **pihak** perpustakaan mengadakan tesis **ini bagi** tujuan rujukan. **Saya juga** bersetuju bahawa kebenaran untuk membuat salinan, keseluruhan atau sebahagian daripadanya, **bagi** tujuan akademik mestilah mendapat kebenaran daripada penyelia **saya** atau semasa ketiadaan **beliau**, kebenaran **tersebut** boleh diperolehi daripada **Dekan** Sekolah Siswazah. Sebarang penyalinan, penerbitan atau penggunaan ke **atas** keseluruhan atau sebahagian daripada tesis **ini** untuk perolehan kewangan tidak dibenarkan **tanpa** kebenaran bertulis daripada **saya**.

Permohonan untuk kebenaran membuat salinan **atau** lain-lain kegunaan **sama ada secara** keseluruhan atau sebahagiannya boleh dibuat dengan menulis kepada:

Dekan Sekolah Siswazah,
Universiti Utara Malaysia,
060 10 Sintok,
Kedah **Darul Aman**.

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, syukur **ke** hadhrat Allah S. W.T., kerana **atas limpah kurnia, taufik** dan hidayah-Nya maka kajian **ini** berjaya disempurnakan.

Saya ingin merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan terima kasih kepada penyelia-penyelia **saya**, Prof. **Madya Dr. Mohd. Yusof Hasan (Penyelia Utama)** dan Puan Nasariah bt **Mansor** kerana bersusah **payah memberi** bimbingan dan panduan sejak **dari** awal hinggalah sempurna kajian **ini**.

Saya juga berterima kasih kepada semua pengetua **dan** guru di Daerah Padang **Terap/** Padang yang bekerjasama memberikan respons kepada kajian **ini**.

Ucapan penghargaan **juga saya hুলurkan** kepada Dr. Ibrahim Bajunid, Pengarah Institut Aminudin Baki dan Prof. Madya Dr. Ibrahim Abd. **Hamid, Dekan** Sekolah Siswazah, Universiti Utara Malaysia kerana galakan dan pandangan yang diberikan **bagi menyiapkan** kajian **ini**.

Seterusnya **saya** mengucapkan syabas dan terima kasih kepada isteri **saya** Fatimah bt Mohamed yang **memberi** galakan kepada **saya untuk** menimba ilmu pengetahuan serta membantu dalam hal-hal teknikal **bagi** menghasilkan tesis **ini**. **Juga** terima kasih kepada **anak-anak**; Nurul Jarmah, **Nurul Liana**, **Nurul Izzah** dan Mohamad **Izzat** yang turut memahami situasi pembelajaran **saya**.

Akhir sekali, **saya** mengucapkan terima kasih kepada **semua** pihak yang **memberi dorongan dan** kerjasama sehingga **saya** berjaya menghasilkan tesis **ini**.

ABDUL **RAZAK** BIN HUSIN

ABSTRAK

Kajian **ini** merupakan suatu kajian persepsi guru-guru terhadap keberkesanan **pengurusan** latihan dalaman di sekolah-sekolah menengah dalam Daerah Pendidikan Padang **Terap/Pendang**, Kedah **Darul Aman**. Tujuan kajian **ini** adalah untuk mengkaji keberkesanan program latihan **dalam pada** peringkat pengurusan latihan **dalam** dan peringkat hasil latihan dalaman. **Bagi** peringkat pengurusan latihan dalaman, keberkesanan **dikaji** dari segi kesediaan, perancangan, latihan, implementasi dan kawalan. **Bagi** peringkat hasil program latihan dalaman dinilai dari segi pengetahuan, kemahiran dan sikap. Kajian **ini juga** bertujuan untuk mengkaji hubungan antara peringkat pengurusan **dan** hasil latihan dalaman. Responden kajian terdiri daripada 180 orang guru yang dipilih secara **persampelan** rawak **mudah**. Sejumlah 167 atau 92.8 % responden telah menyempurnakan dan mengembalikan **borang soal** selidik **tersebut** dan seterusnya dianalisis dalam kajian **ini**. **Dapatan** kajian telah menunjukkan bahawa **persepsi** **guru-guru** terhadap keberkesanan program latihan dalaman peringkat pengurusan **bagi** dimensi kesediaan, perancangan, latihan, implementasi dan kawalan adalah **pada** tahap yang tinggi. **Bagi** peringkat hasil latihan dalaman pula dimensi pengetahuan, kemahiran dan sikap **juga** berada **pada** tahap yang tinggi. Selain itu, **dapatan** kajian menunjukkan **wujudnya** korelasi **positif** yang kuat antara peringkat pengurusan dan hasil latihan dalaman. Melalui kajian **ini juga** didapati bahawa pembolehubah **bebas** jantina dan pengalaman **mengajar** tidak mempengaruhi keberkesanan pengurusan latihan dalaman. Secara keseluruhannya, kajian **ini** mendapati bahawa keberkesanan pengurusan program latihan dalaman **menurut persepsi** guru-guru adalah **pada tahap** tinggi. **Ini** merupakan sesuatu yang menggalakkan demi perkembangan atau pembangunan **staf**. Beberapa tajuk kajian lanjutan telah **dicadangkan pada** akhir kajian **bagi** memanfaatkan latihan dalaman di sekolah dan meningkatkan tahap profesionalisme guru-guru dalam mengisi wawasan pendidikan negara.

ABSTRACT

The primary purpose of this study is to determine the effectiveness of in-house training programme along two levels; management and outcome. The effectiveness of in-house training management was based on five dimensions namely readiness, **planning**, training implementation and maintenance. The outcome level is evaluated on three dimensions namely knowledge, skills and attitudes. This study also attempts to determine the correlation between management level and the outcome level of in-house training programme. 180 questionnaires were distributed to the various secondary school teachers in the district of **Padang Terap** and **Pendang**, **Kedah Darul Aman**. 167 respondents or 92.8% completed and returned the questionnaires that were then **analysed** for this research. For data analysis, appropriate SPSS programmes were used. The findings of the study reflected that the management level of in-house training programme has achieved a high level for five dimensions; readiness, planning, training, implementation and maintenance. The findings of the study also showed that the outcome level of in-house training programme has achieved a high level for three dimensions; knowledge, skills and attitudes. The result showed that the correlation between the management level and the outcome level is strongly positive. There are no significant differences in terms of gender and teachers' experiences. The finding showed that the overall perceptions of the teachers toward the effectiveness of in-house training programme have achieved a high level. This is indeed encouraging for staff development. Several recommendations are made at the end of this study for the benefit of in-house training in schools to improve the teachers professionalism, in line with the nation's educational vision.

KANDUNGAN

KEBENARAN MENGGUNA.....	ii
PENGHARGAAN	iii
ABSTRAK	v
ABSTRACT	vi
KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL.....	
SENARAI RAJAH.....	xii

Bab 1: PENGENALAN

1.1 Pendahuluan	1
1.1.1 Latar Belakang Latihan Dalaman di Sekolah.....	5
1.1.2 Model Operasi Latihan Dalaman..	6
1.2 Masalah Kajian	10
1.3 Objektif Kajian	13
1.4 Soalan Kajian	15
1.5 Hipotesis Kajian	16
1.6 Kerangka Konsep	17
1.7 Kepentingan Kajian	30
1.8 Batasan Kajian	30
1.9 Definisi	31

Bab 2: TINJAUAN KE ATAS KAJIAN YANG BERKAITAN

2.1	Pendahuluan	33
2.2	Konsep Latihan Dalam	33
2.2.1	Latihan Dalam Berasaskan Sekolah.....	35
2.2.2	Pra-Perkhidmatan Seorang Guru....	39
2.2.3	Kursus Pendidikan Guru Dalam Perkhidmatan..	40
2.3	Pengurusan Program Latihan Dalam di Sekolah.....	42
2.4	Hasil Program Latihan Dalam.	52
2.5	Penilaian Latihan.....	54
2.6	Kajian Berkaitan	56
2.7	Rumusan	61

Bab3: KAEDAH KAJIAN

3.1	Pendahuluan	62
3.2	Rekabentuk Kajian	62
3.3	Populasi dan Sampel Kajian..	61
3.4	Alat Kajian	66
3.5	Prosedur Pungutan Data.....	70
3.6	Prosedur Analisis Data	72

Bab 4: **KEPUTUSAN KAJIAN**

4.1 Pendahuluan	74
4.2 Huraian Sampel	75
4.3 Keputusan Kajian.....	84
4.4 Rumusan.. ..	101

Bab 5: **PENUTUP**

5.1 Pendahuluan.. ..	103
5.2 Rumusan Kajian.....	103
5.3 Dapatan Kajian.....	105
5.4 Kesmpulan Kajian	118
5.5 Implikasi dan Saranan.....	121
5.6 Cadangan Kajian Seterusnya.....	124

BIBLIOGRAFI	126
--------------------------	-----

LAMPIRAN	130
-----------------------	-----

SENARAI JADUAL

Jadual	muka surat
1.1	Perkembangan Staf Berasaskan Sekolah..... 21
3.1	Senarai Sekolah Menengah Harian dan Jumlah Guru 65
4.1	Bilangan Soal Selidik Yang Diedar dan Dipulangkan..... 75
4.2	Profil Respondent Mengikut Jantina..... 76
4.3	Profil Responden Mengikut Umur 76
4.4	Profil Responden Mengikut Status Perkahwinan 77
4.5	Profil Responden Mengikut Pengalaman Mengajar..... 77
4.6	Kaedah Penyampaian Latihan Dalam..... 78
4.7	Gabungan Kaedah Penyampaian Latihan Dalaman 79
4.8	Kekerapan Menghadiri Sesi Latihan Dalaman 80
4.9	Tempoh Masa sesuatu sesi Latihan dalaman..... 81
4.10	Masa Latihan Dalam Diadakan..... 81
4.11	Tempat Latihan Dalam Diadakan..... 82
4.12	Kemudahan Yang Disediakan..... 82
4.13	Alatan Yang Digunakan Dalam Sesi Latihan Dalam..... 83
4.14	Kedudukan Tahap Keberkesanan Pengurusan Latihan Dalam Dimensi Kesian..... 85
4.15	Kedudukan Tahap Keberkesanan Pengurusan Latihan Dalam Dimensi Perancangan 86

4.16	Kedudukan Tahap Keberkesanan Pengurusan Latihan Dalam Dimensi Latihan	86
4.17	Kedudukan Tahap Keberkesanan Pengurusan Latihan Dalam Dimensi Implementasi.....	87
4.18	Kedudukan Tahap Keberkesanan Pengurusan Latihan Dalam Dimensi Kawalan.....	87
4.19	Kedudukan Tahap Keberkesanan Hasil Latihan Dalam Dimensi Pengetahuan.....	88
4.20	Kedudukan Tahap Keberkesanan Hasil Latihan Dalam Dimensi Kemahiran.....	88
4.21	Kedudukan Tahap Keberkesanan Hasil Latihan Dalam Dimensi Sikap.....	89
4.22	Skor Keberkesanan Pengurusan Latihan Dalam Menurut Persepsi Guru.....	89
4.23	Perbandingan Skor Persepsi Guru Menurut Jantina Terhadap Peringkat Pengurusan Latihan Dalam.....	95
4.24	Perbandingan Skor Persepsi Guru Menurut Jantina Terhadap Peringkat Hasil Latihan Dalam.....	96
4.25	Perbandingan Skor Persepsi Guru Menurut Pengalaman Mengajar Terhadap Peringkat Pengurusan Latihan Dalam.....	97
4.26	Perbandingan Skor Persepsi Guru Menurut Pengalaman Mengajar Terhadap Peringkat Hasil Latihan Dalam.....	98
4.27	Perbandingan Skor Persepsi Guru Menurut Jantina Terhadap Keberkesanan Program Latihan Dalam.....	99
4.28	Perbandingan Skor Persepsi Guru Menurut Pengalaman Mengajar Terhadap Keberkesanan Program Latihan Dalam.....	100
4.29	Korelasi Antara Pengurusan Program Latihan Dalam dan Hasil Latihan Dalam.....	101

SENARAI RAJAH

		muka surat
Rajah 1.1	Model Operasi Latihan Dalaman	9
Rajah 1.2	Perbandingan Model RPTIM dengan Model Operasi Pukul Latihan Dalaman.....	19
Rajah 1.3	Model Operasi Strategi Pelaksanaan Pendidikan Dalam Perkhidmatan.....	22
Rajah 1.4	Hubungan Antara Pengurusan Latihan Dalaman, Hasil dan Keberkesanan Latihan Dalaman..	29

BAB 1

PENGENALAN

1.1 Pendahuluan

Kajian **ini** melibatkan tinjauan terhadap keberkesanan pengurusan program latihan dalaman di sekolah-sekolah menengah dalam Daerah **Padang Terap/Pendang**. Keberkesanan adalah sebagai **suatu strategi** penilaian yang melibatkan penyelidikan terhadap sesuatu program latihan **bagi** mencapai objektifnya.

Latihan dalaman, seperti program-program pendidikan yang lain adalah bertujuan meningkatkan perkembangan pendidikan. Program **ini** **memberi** tumpuan kepada guru **selaku** individu yang perlu diberi latihan. Pelbagai pendekatan digunakan bertujuan **memperbaiki** prestasi guru. Namun demikian, latihan **ini** tidak bermakna kecuali dengan membuat andaian bahawa **prestasi** semua guru akan berkembang lebih jauh sebaik sahaja mereka mula bekerja (Harris, 1980).

The contents of
the thesis is for
internal user
only

BIBLIOGRAFI

- Abdul** Rahim Selamat. 1988. Satu Proses dan **Cara** Peningkatan Profesionalisme Guru: Konsep dan **Pelaksanaanya**. Kertas **Kerja** Persidangan Pengetua-Pengetua Mengenai KBSM, Alor Setar, 3 hingga 5 Disember 1988.
- Al. Ramaiah. 1992. *Kepimpinan pendidikun cabaran masakini*. Petaling Jaya: IBS Buku Sdn Bhd.
- Anderson. B.L. The stage of systemic change. *Educational Leadership*. Journal of the Assosiation for Supervision and Curriculum Development. Sept. 1993 hlm 14-17.
- Champagne, D.W. 1980. Does **staff** developement do any good. *Educational Leadership*. Journal of the Assosiation for Supervision and Development. February 1980. hlm **400-403**.
- Dale, L. 1982. What is staff developement. *Educational Leadership*. Journal of the Assosiation for Supervision and Curriculum Development. October. 1982. **hlm**. 3 1.
- Garmston, R. 199 1. Staff Development as social architects *Educational Leadership*. Journal of the Assosiation for Supervision and Development. Nov. 1991. hlm. **64-65**.
- Godlad**, J.J. 1991. Why we need a compete redesign of teacher **education**. *Education Leadership* **49(3): 4- 10**.
- Griffin, G. A. 1983. Staff developement: Eighty-second yearbook of the National Society of Education. Chicago: University of Chicago Press.
- Guskey**, T. R. 1985. Staff developement and **teacher** change. *Educational Leadership*. Journal of the Assosiation for Supervision and Development. April 1985. **hlm**. 57-60.
- Guskey**, T. R. 1991. What to consider when evaluating staff developement. *Educational Leadership*. Journal of the Assosiation for Supervision and Development. Nov. 1991. hlm. 43-47.
- Hanafiah** Hj **Arshad**. 1980. Developing strategy for training program of school principals in Malaysia, what **can** be learn from American experience. Tesis Ph. D. University of California, South Barbara

- Harris, B. M. 1980. *Improving staff performance through in-service education*. Boston: Allyn and Bacon.
- Hirsh, S. 1991. New plots, new heroes in **staff** development. *Educational Leadership*. Journal of the Assosiation for Supervision and Development. Nov. 1991. hlm. 43-47.
- Hussein Hj. **Ahmad**. 1991. Perkembangan staf di peringkat sekolah: **satu pendekatan**. Kertas kerja Persidangan Majlis Guru-guru Besar, Kuala Terengganu, 26 - 28 Ogos, 1990.
- Hussein Hj. **Ahmad**. 1991. Perkembangan staf di sekolah: bentuk dan **cara** pelaksanaan. *Jurnal Pengurusan Pendidikan*, Institut Aminuddin Baki, Kementerian Pendidikan Malaysia 1(2): hlm. 2-9.
- Hussein Mahmood. 1993. *Kepimpinan dan keberkesanan sekolah*. Kuala Lumpur. **Dewan** Bahasa dan Pustaka.
- Institut Aminuddin Baki. Kementerian Pendidikan Malaysia. 1992. Prospektus 1991-1992.
- Jemaah **Nazir** Persekutuan. 1993. Laporan Status Program Perkembangan **Staf** di sekolah-Sekolah Peringkat **Negeri Pahang**. Tidak diterbitkan.
- Jabatan** Perkhidmatan Awam. 1993. **Pekeliling** Perkhidmatan Bil. 4 Tahun 1992 dan Panduan Pelaksanaan Sistem Penilaian **Prestasi** Perkhidmatan Awam Malaysia.
- Jemaah **Nazir** Persekutuan. 1993. Senarai Semak **Penilaian Pengurusan** Perkembangan Staf **bagi** Sekolah Menengah dan **Rendah**. Tidak diterbitkan.
- Jones, K., Clark, J., **Howarth, S.**, Figg, **G.**, Reid, K. 1989. *Staff development in primary schools*. Oxford: Blackwell Education.
- Joyce, B. Showers, B. 1980. Improving inservice training: the message of research. *Educational Leadership*. Journal of the Assosiation for Supervision and Development. February. 1980 hlm. 379-385.
- Joyce, B., Showers, B. 1988. *Student achievement through staff development*. New York: **Longman**.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. 1989. Laporan Unit Khas dan Kemajuan **Staf**. Kuala Lumpur: Bahagian Pendidikan Guru.

- Kementerian Pendidikan Malaysia. 1990. *Pukal latihan pendidikan bersepadu sekolah menengah*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. 1990. *Pukal latihan kurikulum bersepadu sekolah menengah bahan sumber tambahan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. 1990. *Pukal latihan kurikulum bersepadu sekolah menengah Falsafah Pendidikan Negara*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. 1992. Kursus dalam perkhidmatan, kedudukan **masa kini**. Unit Latihan Kemajuan **Staf**, Bahagian Pendidikan **Guru**.
- Kyriacou, C. 1986. *Effective teaching in schools*. London: Basil Blackwell.
- Lawrence, G. 1974. *Patterns of effectiveness inservice education*, Tallahassee: Florida department of Education.
- Maimunah Aminuddin. 1992. *Human resource management*. Kuala Lumpur: Fajar Bakti.
- Main, A. *Educational staff development*. 1985. London: Croom Helm.
- Mclaughlin, M. W. & Marsh, D. 1978. *Teacher development and school change*. Teachers College Record **80:69**.
- Mohd. Radzi bin Abd. Jabar. 1995. Pengurusan latihan **dalaman** di sekolah menengah di Negeri Perak Darul Ridzuan. Tesis Sarjana. Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Mohamad Sam bin Ibrahim. 1992. Satu penilaian terhadap pendidikan guru dalam perkhidmatan **di** Malaysia dan implikasinya untuk masa depan. Tesis Ph. D. Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Mohd. Majid Konting. 1990. *Kaedah penyelidikan pendidikan*. Kuala Lumpur. Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Noor Azmi Ibrahim. 1988. In-service courses and teachers **profesionality**: The Implementation of KBSR in Malaysia. Tesis Ph. D. University of Sussex.

- Poon, June M. L. 1994. *Pengurusan sumber manusia*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Robbins**, S. P. 1993. *Organizational behaviour: concepts, controversies and applicaation*. New Jersey: Prentice Hall.
- Showers, B. 1985. Teachers coaching teacher. *Educational Leadership*. Journal of the Assossiation for Supervision and Developement. April 1985. hlm. 43-48.
- Sparks**,G. 1985. School improvement through stafdevelopement. *Educational Leadership*. Journal of the Assossiation for Supervision and Developement. March. 1985. hlm. 59-61.
- Sulaiman Ngah **Razali**. 1996. *Analisis data dalam penyelidikan pendidikan*. Kuala Lumpur: **Dewan** bahasa dan Pustaka.
- Tajul **Aiffin** b Noordin. 1992. *Pendidikan dan wawasan 2020*. Kuala Lumpur: Arena Ilmu Sdn. Bhd.
- Trohanis, P., Jackson, E. 1980. The technical assistance approach to inservice. *Educational Leadership*. Journal of the Assossiation for Supervision and Developement. Feb. 1980. **hlm.** 386-389.
- Utusan Malaysia. 7 September 1996.
- Veeravan **Jongjit**. 1983. The inservice needs of public secondary school principals as perceived by principals, supervisor and selected teachers of Bangkok, Thailand. Tesis **Ph. D.** Mississippi State University.
- Wexly**, K. N., **Latham**, G. P. 1991. *Developing and training human resources in organizations*. New York: Harper Collins Publisher.
- Wood, F. H. 1980. Guidelines for better **staf** developement. *Educational Leadership*. Journal of the Assossiation for Supervision and Developement. Feb. 1980. hlm. 374-378
- Wood, F. H. 1982. Practitioners and professors agree on effective staff developement practices. *Educational Leadership*. Journal of the Assossiation for Supervision and Developement. **Oct.** 1982. hlm. 28-31.
- Wood, F. H., Freland, R., Szabo, J. 1985. School improvement is more than school improvement. *Educational Leadership*. Journal of the Assossiation for Supervision and Developement. March. 1985. hlm. 63-66.